Lupa- ja valvontavirasto
Työsuojelu

LAUSUNTO
7.9.2026
LVV-U/48804/2026

Eduskunnan hallintovaliokunta
hav@eduskunta.fi

Lausuntopyyntö 2.9.2026

HE 80/2026 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta

Esityksellä pannaan täytäntöön niin sanottu yhdistelmälupadirektiivi, jonka tarkoituksena on helpottaa EU:n ulkopuolisten maiden kansalaisten oleskelua ja työntekoa EU:ssa yhden lupamenettelyn avulla.

58 a § Oleskeluluvan peruuttamatta jättäminen

Työperäisen oleskeluluvan haltijan suoja-aikaa pidennetään esityksen mukaan kolmella kuukaudella tilanteissa, joissa on perusteltua syytä epäillä työntekijän joutuneen erityisen hyväksikäytön kohteeksi. Tällöin oleskelulupaa ei voitaisi peruuttaa työttömyyden perusteella normaalin suoja-ajan päättyessä. Erityisellä hyväksikäytöllä tarkoitetaan esimerkiksi ihmisarvoa alentavia työoloja tai työehtoja, jotka poikkeavat räikeästi laillisista työehdoista.

Työsuojeluviranomaisen näkemyksen mukaan esitetty muutos on kannatettava, sillä työntekijällä on parempi mahdollisuus työllistyä uudelleen tai hakea uutta oleskelulupaa lisäsuoja-ajalla. Työsuojeluviranomainen pitää myös perusteltuna täsmennystä, että arviointi kytkeytyy nimenomaisesti työoloihin, mikä selkeyttää lainkohdan tulkintaa. Työsuojeluviranomainen tuo esiin, että työsuojeluviranomaisen tarkastushavainnot ja arviot työoloista voivat olla keskeistä selvitysaineistoa Maahanmuuttoviraston harkinnassa.

81 a § Työnteko-oikeus oleskeluluvan nojalla

Työsuojeluviranomaisella ei ole lausuttavaa esityksestä tilapäistä oleskelulupaa koskien, joka on myönnetty ulkomaalaislain 45 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaisesta erityisestä syystä ja johon palautetaan aiemmin voimassa ollut työnteko-oikeus. Esitetty muutos korjaa aiemmassa lainmuutoksessa syntyneen puutteen.

82 Työnantajan ilmoitusvelvollisuus

Työnantajan ilmoitusvelvollisuutta selkeytetään esityksessä siten, että ratkaisevaa olisi työntekijän kansalaisuus eli ilmoitusta ei tarvitse tehdä EU- tai ETA-kansalaisesta, vaan kolmannen maan kansalaisesta, vaikka tämä olisi EU- tai ETA-kansalaisen perheenjäsen.

Työsuojeluvirnaomainen kannattaa muutosta, jossa ilmoittamisvelvollisuus perustuu yksinomaan työntekijän kansalaisuuteen, eikä sukulaisuussuhteeseen, mikä vähentää tulkintaepäselvyyksiä

Lupa- ja valvontavirasto
Työsuojelu

LAUSUNTO
7.9.2026
LVV-U/48804/2026

valvontatilanteissa. Erityisen kannatettavana pidetään hallitukseen esitykseen kirjattua lähetettyihin työntekijöihin liittyvää tarkennusta, jonka mukaan ilmoitusvelvollisuus aktivoituu työnteon alkaessa Suomessa. Ilmoitusvelvollisuutta ei kuitenkaan ole, jos viranomainen on jo saanut tarvittavat tiedot oleskelulupahakemuksen yhteydessä.

84 § Käsittelyajat

Työsuojeluviranomaisella ei ole lausuttavaa esityksestä työperusteisten oleskelulupien käsittelyaikoja koskevaa sääntelyä täsmentämisestä direktiivin edellyttämällä tavalla.

Työsuojeluviranomainen kiittää mahdollisuudesta lausua esitetystä muutoksesta.

Yksikön päällikkö Eerik Tarnaala

Juristi, ryhmäpäällikkö Anu Ikonen

Lupa- ja valvontavirasto, työsuojeluosasto
Postiosoite: PL 30, 13035 LVV
Puhelinvaihde: 0295 254 000
tyosuojelu@lvv.fi | tyosuojelu.fi
Lupa- ja valvontaviraston työsuojeluosasto toimii valtakunnallisena työsuojeluviranomaisena.

Tämä asiakirja LVV-U/48804/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LVV-U/48804/2026 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Tarnaala Eerik 07.09.2026 15:32

Esittelijä Ikonen Anu 07.09.2026 15:31